

ГУДЗУЛ Михайло, здобувач вищої освіти 4СТН курсу магістратури спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **БЕТЛІНСЬКА Тамара**, асистентка

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ЛІКУВАЛЬНА ДЕГЕЛЬМІНТИЗАЦІЯ ТВАРИН ЗА ГОСТРОЇ ТА УСКЛАДНЕНИХ ФОРМ ФАСЦІОЛЬОЗУ

Фасціольоз (Fasciolosis) – досить поширене, переважно з хронічним перебігом трематодозне захворювання різного віку жуйних (вівці, кози, велика рогата худоба), а також інших видів домашніх і диких ссавців.

Лікування проводиться протитрематодозними засобами на основі ацемідофену, альбендазолу (група бензімідазолів), клозантелу (група саліциламідів), нітроксиліну і бітіонолу (група фенолів), а також триклабендазолу. Ацемідофеновмісні препарати використовують для профілактики і терапії фасціольозу в гострій формі. Найраціональніше їх застосовувати наприкінці пасовищного сезону (серпень - жовтень).

Альбендазол – синтетичний препарат із групи бензімідазолу; має широкий спектр дії проти більшості гельмінтозів тварин. Всі альбендазоловмісні препарати згубно діють виключно на статевозрілих паразитів (хронічна форма фасціольозу). В рекомендованих дозах можуть викликати загибель тільки деякої частини пізніх нестатевозрілих личинок, вік яких перевищує 7 - 8 тижнів. Першу масову дегельмінтизацію краще проводити в січні - лютому, а другу, вибірккову, – березні - квітні. При незначній інвазованості тварин (до 5 яєць в 1 г фекалій) ефективність першої дегельмінтизації буде становити близько 80 %. Принципово важливим є підхід до дозування препаратів. Рекомендована всіма виробниками доза для великої рогатої худоби - 100 мг на 10 кг маси тіла - забезпечує 100 %-ну ефективність тільки у вгодованих тварин, які мають незначну інтенсивність інвазії (10 - 40 гельмінтів). Хронічно худі тварини не тільки більш інтенсивно інвазуються, а й значно важче піддаються лікуванню. Поділ терапевтичної дози на 2 - 3 прийоми з добовим інтервалом у більшості випадків сприяє підвищенню ефективності лікування. При сильній інвазованості дозу альбендазолу необхідно збільшити на 25 - 50 % (125 - 150 мг діючої речовини на 10 кг маси тіла), що забезпечить його ефективність проти статевозрілих гельмінтів на більш як 80 %.

Оскільки препарати альбендазолу ефективні тільки проти статевозрілих фасціол, тому для масових дегельмінтизацій їх найдоцільніше застосовувати не раніше ніж через 3 - 3,5 міс після закінчення випасання худоби.

Клозантел – широкоплановий протипаразитарний препарат, який згубно діє на дорослих фасціол та переважної більшості їх пізніх нестатевозрілих личинок. Масляний 5 %-й розчин клозантелу відомий під назвами роленол, фасковерм, 10 %-й розчин клозантелу для ін'єкції має назву бронтел-10. Раціональний час першої лікувально-профілактичної обробки клозантеловмісними препаратами проти фасціольозу – грудень - лютий (або через 1 - 1,5 міс після закінчення випасання), а другої (вибіркової) – березень - квітень. У рекомендованих дозах (25 мг діючої речовини на 10 кг маси тіла) клозантел ефективний проти дорослих фасціол на більш як 90 %, а проти личинок старше п'яти тижневого віку майже на 80 %. При гострій формі фасціольозу клозантел застосовують 2 дні поспіль або одноразово в подвійній дозі. Терапевтичну дозу потрібно вводити в два-три різні місця з дотриманням правил асептики й антисептики. Після ін'єкції клозантел у терапевтичних дозах утримується в організмі протягом 10 - 11 діб.

На основі нітроксиліну зареєстровано препарат фасціолід. Це ін'єкційний розчин із вмістом 25 % нітроксоліну. В рекомендованих дозах (100 мг діючої речовини на 10 кг маси тіла) препарат може забезпечити понад 80 % ефективність проти дорослих фасціол та близько 60 % – проти личинок, старших 6-тижневого віку. Тому першу дегельмінтизацію можна планувати через 1,5 міс після початку стійлового періоду.

На основі бітінол сульфаксиду виробляється у вигляді порошку для орального застосування препарат трематозол. Ефективність терапевтичних доз трематозолу при хронічній і гострій формі фасціольозу становить 80 - 85%. Бітінол сульфаксид – єдина субстанція, яку дозволяється використовувати для терапії лактуючих тварин.

Рекомендують проводити повторну дегельмінтизацію не пізніше як за 2 тижні перед виведенням тварин на пасовище. Можливе проведення вибіркової повторної дегельмінтизації за умови попередніх копроовоскопічних досліджень усього поголів'я. На невеликих фермах та в приватних господарствах, доцільним є застосування народних рецептів, а саме: щоденна добавка до раціону 2 - 3 склянки подрібнених соснових лапок протягом 2 тижнів; 0,5 склянки подрібнених ягід горобини звичайної або суцвіття пижма протягом 2 - 3 днів; спиртових настоїв оману високого або звіробою по 0,5 склянки протягом 3 - 4 днів. Ці засоби зменшують інвазованість тварин. Для підвищення буферних властивостей крові, посилення загальної резистентності організму коровам згодовують з концентрованими кормами або випоюють з водою двовуглекислий натрій в дозі 30 - 100 г, а також подрібнені перепалені кістки тварин, яєчну шкарлупу щоденно до повного видужання.

У гострій стадії фасціольозу з яскравими алергічними проявами проводять десенсибілізуючу терапію (антигістамінні препарати, кальцію хлорид), при розвитку гепатиту, міокардиту призначають преднізолон в дозі 30-40 мг на добу протягом 5-7 днів з швидким зниженням і скасуванням препарату. При стиханні

гострих явищ призначають хлосіл в дозі 60 мг на 1 кг маси тіла на добу в 3 прийоми після їжі протягом 5 днів. У хронічній стадії лікування фасціольозу проводять хлосілом, препаратами, що усувають холестаза, загальнозміцнюючі засоби.

УДК: 619:616-073:618.56:636.7

ДІДЕНКО Юлія, здобувач передвищої освіти II курсу спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **ФЕДЯНОВИЧ Анатолій**, викладач I категорії, **ПРИХОДЬКО Олег**, викладач вищої категорії

ВСП «Новомосковський фаховий коледж ДДАЕУ»

м. Самар, Україна

УЛЬТРАЗВУКОВА ДІАГНОСТИКИ ВАГІТНОСТІ У СУК

Актуальність проблеми. Ультразвукова діагностика (УЗД) є надійним методом, який дозволяє об'єктивно діагностувати вагітність та її терміни. Головною перевагою УЗД є її безпечність для пацієнта і спеціаліста ветеринарної медицини. Завдяки регулярному обстеженню можна визначити час родів, а також вчасно помітити патології вагітності і вжити відповідних заходів.

Матеріали та методи досліджень. Ультразвукову діагностику вагітності у сук проводили за допомогою апарату Esaote MyLabTM 30Gold VET (Італія). Дослідження проводили у В-режимі, використовували конвексний та лінійний датчики.

Результати досліджень. Перед дослідженням проводили підготовку тварини: суку укладали лежачи на спині, зістригали за потреби шерсть в ділянці контакту датчика зі шкірою, наносили гель для УЗД і проводили діагностику. Використовували низькочастотний конвексний датчик для забезпечення кращого проникнення ультразвукової хвилі в тканини, при цьому він має гіршу роздільну здатність. Для більш чіткої візуалізації неглибоко розташованих структур користувалися високочастотним лінійним датчиком.

Матка у сук візуалізується дорсально від сечового міхура і вентрально від ободової кишки, як рівномірна гіпоехогенна структура. Рухаючись датчиком від сечового міхура в краніальному напрямку, досліджували роги матки на наявність в них плодових міхурів або плодів.

Ультразвукові ознаки вагітності у собак проявляються з 15-го дня після овуляції, але оптимальним терміном для візуалізації плодів є 21-28 доба. Під час ранньої діагностики ембріони відображаються як сферичні тонкостінні анехогенні структури діаметром близько 2 мм. Складність діагностування на ранніх термінах заключається у тісному приляганні ембріонів до стінки матки, тому підтвердження вагітності можливе лише після достатнього накопичення рідини в оболонці. Плодові оболонки стають видимими з 22-24-го дня, а ембріони, які мають вигляд видовжених структур, можна розпізнати з 23-25-ої доби після піку лютеїнізуючого гормону (овуляції). Період між 32 і 55 днем після